

Filozofi-Sociologji - Sesiioni II

Sociologji

1. Cili nga pohimet shpreh sjelljen ksenocentriste të një populli? **1 pikë**
A) Nënvlërësimi i modeleve kulturore të ndryshme nga ne.
B) Vlerësimi dhe gjykimi i një kulture nga kriteret e një kulture tjetër.
C) Mbivlerësimi i kulturave të popujve të tjerë dhe nënvlerësimi i kulturës vetjake.
D) Vlerësimi i një kulture, mbështetur në kriteret e saj dhe jo të ndonjë kulture tjetër.
2. Normat kulturore që mbështeten përgjithësisht edhe nga normat ligjore janë: **1 pikë**
A) moret,
B) tabutë,
C) folkuejt,
D) udhëzueset.
3. Kuptimi relativ i deviancës, nënkupton që një veprim konsiderohet si deviant ose jo nga shoqëria, në varësi të: **1 pikë**
A) formimit psiko-social të individit.
B) njohurive të individit mbi ligjin.
C) vlerave dhe normave kulturore.
D) profesionit aktual të vepruesit.
4. Diskriminimi pozitiv përcaktohet si: **1 pikë**
A) keqtrajtim i kategorive shoqërore në nevojë.
B) trajtim i pabarabartë mes anëtarëve të shoqërisë.
C) pengim në zhvillimin e karrierës profesionale të individëve në shoqëri.
D) përkrahje në forma të ndryshme e grupeve të caktuara të popullsisë.
5. Laiciteti i një shteti karakterizohet nga: **1 pikë**
A) ndarja e shtetit nga feja.
B) rigjallërimi i besimeve fetare.
C) bashkekzistenca e feve në shoqëri.
D) restaurimi i elementeve themelore të fesë.
6. Është karakteristikë e dukurisë së eksurbanizimit: **1 pikë**
A) rigjallërimi i zonave të ndryshme brenda qytetit.
B) lëvizja e pakontrolluar e banorëve nga një qytet në tjetrin.
C) popullimi nga familjet e pasura i zonave jashtë vijës së qytetit.
D) restaurimi i ndërtesave të vjetra dhe rigjallërimi i qendrës së qytetit.

TESTE DHE SKEMA VLERËSIMI

---

7. Cili nga momentet e mëposhtme historike na ndihmon për të diferencuar shoqërinë postmoderne nga shoqëria moderne? **1 pikë**

- A) Revolucioni popullor.
- B) Revolucioni bujqësor.
- C) Revolucioni industrial.
- D) Revolucioni i informacionit.

8. Në cilën shoqëri njerëzit vetëdijesohen për vlerën e kohës duke matur çdo minutë dhe sekondë që kalon? **1 pikë**

- A) Në shoqërinë pa klasa.
- B) Në shoqërinë moderne.
- C) Në shoqërinë me klasa.
- D) Në shoqërinë tradicionale.

9. Studimi i dukurisë të cilën sociologu e kryen me anë të kamerave të fshehta, konsiderohet si metoda e: **1 pikë**

- A) sondazhit.
- B) vëzhgimit pjesëmarrës.
- C) kampionimit rastësor.
- D) eksperimentit.

10. Cila nga metodat e mëposhtme sociologjike na siguron shumë informacion dhe për një kohë të shkurtër? **1 pikë**

- A) Anketa.
- B) Intervista.
- C) Vëzhgimi.
- D) Korrelacioni.

11. Analizoni ndikimin që ka:

2 pikë

- a) kultura tek shoqëria
- b) shoqëria tek kultura

12. Shpjegoni tri veçoritë e mëposhtme të ndikimit të familjes në procesin e shoqërizimit të fëmijëve, si përcaktuese e: **3 pikë**

- a) vlerave dhe normave kulturore
- b) përkatësisë gjinore
- c) statusit shoqëror

13. Përcaktoni tipin e krimit në shembujt e mëposhtëm. **2 pikë**
a) Dhuna dhe kërcënimi për dhunë.
b) Vjedhja dhe shkatërrimi i pasurisë që i përket tjetrit.
14. Cili është kuptimi sociologjik i formave të mëposhtme të martesave? **3 pikë**
a) Poligame
b) Monogame
c) Ekzogame
15. Përkrahni dy format e shfaqjes së paragjyimeve në shoqëri. **2 pikë**
a) Stereotipat
b) Racizmi
16. Listoni tri tipa të organizatave fetare. **3 pikë**
17. Analizoni karakteristikat e mëposhtme të punës, në shoqëritë e industrializuara. **2 pikë**
a) Pakësimi i punës së gjallë në bujqësi
b) Rritja e numrit të punëtorëve "jakëbardhë"
18. Përcaktoni tri fazat e para nëpër të cilat kalon çdo lëvizje shoqërore. **3 pikë**

Lëvizja shoqërore

Filozofi

19. Mendimi filozofik në Greqinë e lashtë lindi si një: **1 pikë**
A) shkencë e zakonshme.
B) shpjegim mitologjik i botës.
C) interpretim fetar i dukurive të ndryshme.
D) nevojë e shpirtit njerëzor drejt së vërtetës.

TESTE DHE SKEMA VLERËSIMI

---

20. Cili ishte objektivi i kërkimit filozofik të lëvizjes sofiste? **1 pikë**
A) Zoti
B) Njeriu
C) Natyra
D) Universi
21. Sipas filozofit Pitagora, elementi bazë, fillesë e gjithçkaje që ekziston është: **1 pikë**
A) uji,
B) numri,
C) atomi,
D) apejroni.
22. Logjika dhe teoria e njohjes në shkollën e Epikurit bazohet tek: **1 pikë**
A) reminishenca e dijeve.
B) format ideale të lindura.
C) ndijimet dhe perceptimet.
D) racionalizmi dhe deduksioni.
23. Sipas skepticizmit të periudhës romake, ataraksia mund të arrihet duke: **1 pikë**
A) mbajtur qëndrim dyshues mbi të mirën dhe të keqen.
B) pranuar se rregulli vendoset nga një mendje universale.
C) synuar mesin e artë në raport me pasionet dhe kënaqësitë.
D) eliminuar frikën ndaj perëndive, fataliteteve dhe ndaj vdekjes.
24. Racionalizmi është rryma filozofike që pranon se dija vjen nga: **1 pikë**
A) arsyeja.
B) përvoja.
C) eksperimenti.
D) rendi teologjik.
25. Mendimi i Xhon Lokut se: "Mendja njerëzore është një **Tabula Rasa**.", plotëson teorinë e tij të njohjes duke theksuar që: **1 pikë**
A) idetë e njeriut vijnë nga bota platonike e ideve.
B) Zoti është burimi i vetëm i të vërtetave absolute.
C) mendja njerëzore lind bashkë me idetë universale.
D) idetë fitohen nga procesi i njohjes përmes përvojës.

26. Cili nga filozofët e mëposhtëm mendonte se: **“Zoti është shkaku i të gjitha gjërave”**? **1 pikë**
 A) Lok
 B) Spinoza
 C) Hobs
 D) Hjum
27. Procesin dialektik të zhvillimit të idesë, Hegeli e paraqiti në formën e: **1 pikë**
 A) triadës,
 B) ataraksisë,
 C) silogjizmit,
 D) reminishencës.
28. Dobia si parim i sjelljes dhe burim i lumturisë është në themel të filozofisë:
 A) stoike, **1 pikë**
 B) iluministe,
 C) utilitariste,
 D) racionaliste.
29. Shpjegoni vlerësimin e Protagorës për rregullat morale dhe etike në shoqëri duke u nisur nga shprehja: **“Njeriu, masë e të gjitha gjërave.”** **2 pikë**
30. Plotini pohon se: **“Njëshi është uniteti absolut”**. Tregoni dy tipare të tij. **2 pikë**
31. Listoni katër prova të ekzistencës së Zotit sipas Thoma Akuinit. **4 pikë**
32. Evidentoni dy elemente të modelit liberal të shtetit, sipas Xhon Lokut. **2 pikë**
33. Listoni tri tipa të organizimit shtetëror, sipas Monteskjës. **3 pikë**
34. Shpjegoni dy llojet e njohjes sipas Henri Bergsonit duke përcaktuar metodën që përdor secila prej tyre. **2 pikë**
 Njohja relative
 Njohja absolute
35. Përshkruaj fazat e zhvillimit shoqëror sipas Ogyst Kontit. **3 pikë**
 a) Etapa teologjike
 b) Etapa abstrakte / metafizike
 c) Etapa pozitiviste
36. F. Niçe u përpoq të sjellë një kuptim të ri për botën prandaj edhe është cilësuar si filozofi nihilist. Analizoni nihilizmin e tij duke evidentuar dy aspekte. **2 pikë**